

MAGYAR KURIER

Bétsből, Pénteken, Februárius' 12-dikén 1819.

B é t s.

E' talyó Febr. első napjain nagy pompával tartotta itt a' már említett Persa Nagy-Követ *Mirza Abul Hassan Chan* a' maga megérkezését, bejövetelét, 's udvarlásait, mellyek így adatnak elő az Udvari tudósításokban: —

„Minekntánna megérkezett volna ide, úgymond az a' tudósítás, hogy az Angliába rendeltetett, 's Bétsen való általutózása közben a' Cs. Fels. Udvarnak a' maga Udvarától hozott Királyi Irást 's ajándékokat által adni akaró Nagy Követ, Febr. 1-ső napján délelőtt Schwechäta (Bétshez nem meszsze) meg fogna érkezni, Státus-Cancellariai Tanácsos Báró *Bretfeld* 's Udvari Titoknok Báró *Ottenfels* Urak elejébe küldettettek, hogy köszöntvén, szállására, melly Bétsnek Wieden nevű külső városán az úgynevezett *Kaiserhaus* épületben van, bevezessék, a' hol ötöt Cs. K. Tanácsos és Udv. Tolmács *Hammer* Ur várta, 's neki, mint az ő ittléte alatt lejendő Mihmandarja, Befogadó 's Kisérő Biztosa, magát bemutatta. A' köszöntési tisztelet-tételeket reggeli ebédkezés követte, mellyet a' vendégek számára a' Cs. K. Udvari Controllör-tisztség kiszittetett vala. Az asztalnál ültek: a' Nagy-Követ *Mirsa Abul Hassan Chan*, a' Nagy-követségi Titoknok *Mirsa Mahommed Ali*, a' Követ *Mirsa Abdul Hussein Chan*, 's a' Cs. Kir. Titkos Udvari és Státus-Cancellaria' nevezett tagjai.

Három napi szokott nyúgvás után, 4-dikben délután 3 órakor elküldötte a'

Nagy-követ a' maga rokonát a' mindjárt nevezett Titoknokot, hogy a mi külső dolgokra ügyelő Ministerünknel *Metternich* ő Hertzegségénél közönséges audientziát kérjen, a' melly küldtetést részünkről Cs. K. Státus-Cancellariai Udv. Tanácsos és Cancellaria Direktora *Swietetzky* Ur még azon estve visszaadván, a' következett péntek napon 5-dikben délután véghez ment a' kívánt audientzia, melyre a' *Kärtnerthor* nevű Ó kapun, 's a' *Kärthner*, a' *Stock-am-Eisen*, *Graben*, *Rohlmarkt*, és *Schauffler* utzákon végig, Státus-Cancellaria' épületébe vette útját a' Nagy-követség, ily rendel: —

Léglől ment négy lovas katona egy Káplárral, azután következtek: egy Kapitány 40 gyalog katonákkal, a' Nagy-Követ' öt házi tisztjei, úgymint az ő Rintstármestere, Lovázmestere, Czeremoniamestere, Ruhagondviselője, és Komornyikja, a' számokra Török készületekkel nyergelt 's szállásokra küldetett lovakon; a' Nagy-követségi Titoknok egy az előbbieneknél gazdagabban nyergelt 's két Hertzegi lovaslegények által vezetett ló hátón, a' ki két kezeiben tartva, ő Felségének a' Persiai Shahnak 's *Abbas Mirsának* a' Koronaörökös ő Hertzegségének irásait, arannyal és ezüsttel himzett zatskókban, a' kebelében pedig az Itimadedenletnek (az Ország' támosz' oszlopának) vagy más szókkal a' a' Persiai Nagy-Vezirnek *Mirsa Schefii Channak*, 's a' Koronaörökös első Vezirének *Issa Mohammednek* irásaitat veres atlatz zsákokban hozta; a' *Metternich*

ő H. ge Udvarnokjai, egy hat lovas Hertzei gála hintó, melyben a fő helyen a Nagy-követ 's véle szemben a Cs. Biztos Udv. Tanácsos Hammer Ur ültek; a hintó ajtó mellett pedig két felől a Nagy-követnek 's a Biztos Urnak egyegy inasai mentek gálaruhában; a Nagy-követ Bartalba, az az Persiai nyelven egész Udvari és Státus formaruhába volt öltözködve; fejét három drága tollak ékesítették, 's a meje a Nap-oroslánya Rendjének hármaz czimerével díszeskedett. Mind ezeken kívül volt az ő ékeségei között még a Shah ábrázat-képe is drága gyöngyökből készült 's hasonló gyöngy krászlis koszorúba fonva. A hintó után a Nagy-követ Szeretsenei lovagoltak; ezeket követe elébb egy, négy lovas két ülésű gálaszeker, melyben a feljebb nevezett Követ ült, 's azután a Cs. K. Biztos Ur két lovas szekere. A sereg berkesztői voltak egy Al-Hadnagy 20 gyalog, 's egy Káplár 4 lovas katonákkal.

A Státus-Cancellaria épületébe megérkezvén annak udvarán a kísérek, a Nagy-követ, a Követ, és a Titoknok pedig éppen a grádits előtt kiszállottak, hol a Követ Urak, a Státus-Tanácsosok Officialisa, a 2-dik gráditsozat fejső léptsőjénél pedig Cs. K. Státus-Cancellariai Tanácsos B. Brettfeld és Udv. Titoknok B. Ottenfels Urak által köszöntettek, 's bevezetettek, melly közben az Udv. Tanácsos Ur a Nagy-követ, az Udv. Titoknok Ur pedig a Követ mellett mentek. A szalák közzül, mellyekön által vezetettek, a pitvarló szalában a Hertzei inasok pompáskodtak gálaruhában, az ebédli szalában a Házi-tisztek állottak sorban, a Veres szalába a férjfi és aszszonyi Nemesség gyülekezett vala öszsze nagy számmal, a Biliard-szalában a festő mesterség Akadémiája, a Napkeleti Nyelvek Akadémiája, 's a Cs. K. Titkos Udvari és Státus-Cancellaria béli tisztek, az Udvari Tanácsosok ide nem

értődvén, állottak sorban. Ezen belől a Zöld-szalába, két, arcaunyal prémzett veres bársonnyal bevont karos székek a külső dolgokra ügyelő Minister Ur ő H. ge' és a Nagy-követ számára, 's ezen utolsó megett jobbra egy más szék a Követ számára valának helyheztetve. Az utolsónak hátamegett a Követsegi Titoknok állottak, kitől a Nagy-követ a Királyi Irást, az audientziás szalába lett belépéskor elvette vala 's már most maga tartotta kezében. Az egyéb kísérek azon szalában maradtak, melyből a feljebb nevezett Akademiák és Státus-Cancellaria tagjai az audientziás szalába bejöttek vala, a hol ezek a Cs. K. Udvari Tanácsosokkal egyetemben a Külső Minister Ur jobbjára felől formáltak sort, kinek balja felől és háta megett számos férjfi és aszszonyi Uraságok állottak. A Minister Ur és a Nagy-követ közt Cs. K. Udvari Tanácsos és Cancellaria Direktora Swietetzky úr az elsőnek balja felől, 's véle szembe a Nagy-követ balja felől a Cs. K. Udvari Tolmács, állottak.

A Nagy-követ Persiai nyelven tartván beszédjét, azt az Udvari Tolmácsoló ekképpen tette ki németül: — „Ezen Jókívánónak czélja, mellyért a Cs. Kir. Udvarhoz küldetett, ez. En, ő Felsőségétől a Királyok Királyától, kinek erőssége az eget éri és a naphoz hasonló, a régi Persiai Császároknak az Iráni és Turáni Dáriusnak thronusa' és koronája birtokosától, azért küldettem ide a legnagyobb Császárhoz, hogy a barátságot és jó egygyetértést a Persiai és Austriai két Felsőges Udvarok között, a Hertzegeged' Ministersége alatt és a Hertzegeged' segedelmével, megerősítsem. Kérem Hertzegegedet, hogy minél hamarabb tegyen részesevé engem annak a szerentsének, hogy ő Felsőségével a legnagyobb Császárral szembe lehessenek, hogy töllem ebbéli barátságos iparkodását ne tagadja meg,

„s hogy nekem a' meghatározatandó „napot jelentesse meg.“

A' Külső Minister ő Hertzegsége válaszáat az Udvari Tolmáts Ur *Persiai* nyelvre tette által, a' melly e' volt: — „Gyönyörködve értem a' Nagy-Követ Ur „által a' Királynak az ő Urának az én „Felséges Monárkhám eránt fennálló ba- „rátsága felől való bizonyosságtétődést, „s kötelességemnek fogom tartani, hogy „a' Nagy-követ Urnak ő Cs. K. Felsége „hez bemenetelt szerezzek. Ő Felsége „örömmel fogja azon bizonyosságtétő- „déseket, mellyek véllem közöltettek, a' „Nagy-követ Urnak tulajdon szájából hal- „lani, 's neki ezen célra nézve, tulaj- „don és közönséges pompával való au- „dientziát fog engedni.

Most már felkelt székéről a' Nagy- követ, azért, hogy a' Schah irását, ő Hertzegségének a' Minister Urnak által adja: melyhezképp est ezen irásnak kö- szöntésére ő Hertzegsége is felállott és kalapját levette, de ismét mindjárt fel- tévén azután egész végig feltett kalappal ült. A' Schah, a' Koronaörökös, és a' Vezir irásaikat általvén, mind azokat általadta Udv. Tanácsos Swietelzky Ur- nak, hi azokat a' Hertzeg karos széke mellett balra lévő asztalra letette. Az- után a' Követet Mirsa Abdul Hassein Chánt mutatta-be a' Nagy-követ, 's végre be- szédbe eredtek egygyütt a' Hertzeg 's a' Nagy-követ, mellyet rész szerént az Ud- vari Tolmáts' segédelmével Persa és Né- met nyelven, rész szerént tsak magok Anglus nyelven folytattak, mind addig, míg tsak azt a' frissítő italok, mellyek- kel a' Hertzeg Házi Tisztjei a' Nagy-kö- vetnek 's kísérfőinek udvaroltak, félbe nem szakasztották. Mind ezek után el- butsuzott a' Nagy-követ 's útját rövidít- vén, a' József platzán által tért vissza, előbbeni pompával, szállására, hol töl- le a' Császári Biztos elbutsuzván a' ma- ga hintójába ült, 's vissza tért a' Stá-

tus-Cancellaria' épületébe, hogy a' Kül- sö dolgokra ügyelő Minister Urnak hírt tegyen.

A' Császár és Császárné ő Felségek- nél való pompás audientziája ugyan ezen Nagy-követnek a' folyó hónap' 8-dikán ment véghez, ekképpen: Udv. Tanácsos és Udv. Tolmáts Hammer Ur, mint Cs. K. Biztos a' Burg' Udvarán egy Cs. K. hat lovas Státus hintóba beülvén, 's előt- te egy Cs. Kir. Darabant lovagolrán 's hat, ezen alkatmatosság' pompájára Cs. Kir. Fő Lovászmester által legszebb Törökkészülettel felnyergeltetett 's kan- tároztatott, Cs. K. paripák vezettvén, a' Nagy-követhez kihajtatott, a' hol az alatt három Cs. K. lektikák, mellyeket létkét öszvér szokott vinni, az ajándé- koknak elhozására elkészítettettek vala. A' Cs. K. Biztos Urat a' Nagy-követségi Ti- tóknok a' szála' küszöbénél köszöntvén, 's a' hozott ajándékok a' lektikára felkö- töztetvén, azzal a' sereg útnak indult, ily rendel: — (Ezen rendnek 's egyéb pompának leírását, hogy most egyéb tár- gyaknak is helyet nyerjünk, a' jövő ked- re halasztjuk: tsak a' két fontosabb tár- gyakat említvén itt meg, tudniillik: hogy mitsoda ajándékokat küldött a' Persiai Schah, és hogy a' Nagy-követ mitsoda beszédet intézett ő Cs. K. Felségéhez, 's arra mitsoda feleletet kapott). — Az aján- dékok ezek voltak: Az első lektikára egy, téj-szín Chalcedonnal tarkázott 's körös- körül halovány-piros Ribinokkal kirakott táblán, a' Schah ábrázatképe, és egy jó féle nagy gyöngy szemekből álló koszo- rú, melly a' medálnak körülkarimázá- sára szolgál, voltak helyeztetve. A' má- sodik lektikán volt, drága kövekkel ki- rakott hüvelyben, egy úgy nevezett Ra- ra Chorassan (damascirozott kard) a' melly *Timurlengtől* Schah Abbasra, 's erről a' most uralkodó Schahra (Ki- rályra) szállott. E' mellé volt helyez-

tette a' Schehin Schahne, mely annyit tesz, mint a' Királyok' Királya' Könyve, és párja a' Schallname nevű régi Persiai Vitézek' Könyvének, melynek módjára azt, a' mostani Persiai Poéták' Fejedelme' s Fejedelemmé tétellett Poéta, készítette, kit a' most uralkodó Schah a' maga tulajdon nevével tisztelt-meg, a' midőn őtet *Feth Ali Channak* nevezte. Ezen munka 80,000 (nyoltzvan ezer) Distichonokból áll, és a' Nadir-Schah-tól fogva Persiában mostanig uralkodott familiáknak vitéz tetteiket éneklé. A' harmadik pár-öszvér által hozatott lektikára voltak szépen tételve két kázimir szönyegek, mellyek kázimir-Schal musztererént készítették.

Beszédét Persiai nyelven intézte a' Nagy-követ Császár ő Felségéhez, s azt Cs. K. Biztos, Udv. Tolmáts, s Udv. Tanátsos Hammer Ur elképpen tette által Németre: —

„Én ezen barátsági irást ő Felségétől a' Királyok' Királyától, Iran és Taran legnagyobb hatalmú Urától, a' régi Persiai Császárok' thronusa' és koronája' Birtosától, a' legnagyobb Császár' számára hoztam; magammal hoztam egyszersmind az ezen Felséges Udv. varhoz Követnek rendeltetett *Mirsa Ahdul Hussein Chant* is, a' végre, hogy minekutánna a' két Udvarok között való barátságunk épületét megerősíttetem, utannak továbbfolytatására szabadságom lehessen.“

Az erre való feleletet Császár ő Felségének nevében a' külső dolgokra ügyelő Minister Ur Német nyelven tette, s azt az Udv. Tolmáts Ura' Nagy-követ Ur előtt elképpen tette Persiai nyelvre által: —

„Örömmel fogadom a' Schah', az Uraságod' Ura' barátságának bizonyosságait. A' Birodalmakat nagy távoiságok szakasztják el egymástól, de ők még is osmerhetik s tisztelhetik egymást. Az én Birodalmam és Persia között eleitől

„fogva barátság állott-fenn, és én azt minden megzavartatás felelt valónak lenni tartom. Jelentse-meg Uraságod a' Schahnak ezen szavaimat, s tegye bizonyossá őtet affelől, hogy az ő barátságos indulatjának Uraságod által lett tudtomraadattatása, nekem kedves volt.“

Császár és Király ő Felsége Mayer József Urat, a' Status és Conferentziális Minister Gróf Erdődy ő Excellentiája Sogorát, Magyar Nemességgel megajándékozni kegyelmesen méltóztatott.

B a v a r i a .

Febr. 4-dikén kinyitotta a' Király a' Rendek' gyűlését egy beszéd által. Ezen kinyitást ily pompák előzték-meg: — Febr. 3-dikán az Udvari templomban a' a' Királynak, egész Udvarának, a' Ministereknek, Státustanátsnak, a' Generálisoknak, s minden Fő tiszti karoknak jelenlétekben nagy Mise mondatott, melyre a' Rendek különösen meghivattattak. 4-dikben délelőtti 11 órára a' Rendek minnyájan a' szalába gyülekeztek, hol a' Birodalom' Tanátsa is megjelent, melly az Első vagy Felső Kamarát teszi. Ennek tagjai a' számokra a' szála' közepére helyezettett székekre ültek. A' Ministerek s egyéb minden Tanátsosok a' Követek' háta meggett foglaltak helyet. A' Koronaörökös és Károly Kir. Princzek a' Királynak megérkezéséig külömbkülömb Követeikkel beszélgettek. A' külső követségek' tagjainak s egyéb előkelő személyeknek a' karba rendeltettek ülések: mellyeknek első padjait fő aszszonyoságok foglalták-el, a' hova 11 és 12 órak között a' Koronaörökösnevel s a' több Princzaszszonyokkal egygyütt a' Királyné is megérkezett, s ugyan ezen karban a' thronussal szembe, a' számokra pompásan elkészített helyre leültek. A' Királynak a' maga palotájából való kiindulását ágyuk durrogása s minden harangok' zugása jelentették, a' ki is fényes kísérellel

gel a' főbb utzákon sort formáló katonaság között a' Rendek' háza felé folytatta útját, melynek ajtajánál a' két Kamarák' Elölülője, 's az első Kamarának 8 és a' másodiknak 12 tagjaiból álló Követség által fogadtatott. Az első szobában a' Princzek várták és fogadták ő Felsőjét. Innét a' gyűlés' szalájába ment. Előtte mentek: az Ország' Heroldja, az Udvari Fourir, az Udvari és Hadi tiszti karok, a' Ceremoniamesteri Segédek, a' feljebb említett Elölülők 's Követségek, a' szolgálatbanlávó Kamarás Urak, a' Birodalom' czimereit vivő Koronatisztek, 's végezetre a' Princzek. A' szalába való belépéskor, hármias *éljen a' Király!* kiáltással tiszteltetett ő Felsege, ki is a' thronusra felmenvén, a' Koronatisztek a' czimereket *taburetekre*, alacsony karatlan székekre helyeztették, melyek a' thronus mellett voltak; a' Koronatisztek 's a' Státus' tisztviselőji két felől a' thronus mellett helyet foglaltak. A' thronusra való fellépéskor a' kalapját fejére tette a' Király, de azonnal ismét levévén leült, 's a' fő Ceremoniamester által a' Rendeknek is jelt adatott, hogy ők is üljenek-le, a' melly után a' következő beszédet intézte, tisztán érthető szavakkal a' Rendekhez: —

„Uraim, Ország' Tanácsosai 's Küldöttjei!

„Az Ország' kedves és hűséges Rendjei!

„Midőn én ma az Ország' Rendjeinek első gyűlését kinyitóm, egy szívemben régolta hordozott kívánságnak céljánál szemlélem állani magamat.

„Nem soká a' huszadik esztendő telik-el, hogy engem a' Gondviselés a' Bavarusok' thronusára helyeztetett.

„A' mire első Országási tselekedeim által ezéoltam, tudva vannak a' Némzet előtt — hanem ugyan ezen nemes és derék nemzet meg fog egyszersmind emlékezni a' hadakozásnak azon dühösködő szélveszcire is, melyek akkor

az én célzásaimat nagyon akadályoztaták 's Státusaimtól felettebb érezhető áldozat-tételeket tsikortak-li.

„Az én előbbeni legtisztább ohajtásaim nem elébb, hanem tsak a' közönséges békességnak visszatérése 's minden Német népeknek egy közönséges Szövetségbe való öszszetsatolódások után kaphattak újabb elevenségre, 's az én jó következéshez való reménségem' talpköve is tsak azólta vettehetett-meg.

„A' mit a' Sövetség' Alttája a' Németeknek ígér és hirdet, azt én Baviának már régebben megkésztettem vala, 's ez az, a' mi már most az 1818-ban Május' 26-dikán költ Constitutzionális Ok-level által végrehajtatott.

„Arra a' szívemnek betses meggyőződésre tettem szert, hogy ezen munkát a' Haza haladó köszönettel fogadta.

„Ma azt a' lelketfelemelő szempillantatot értem-el, hogy azon Rendek' seregének közpette lehetek, kiket az én állhatatos határozásomnak szabad szava hívott elő, 's bizodalommal telyes nevezés és választás helyeztetett thronusom mellé, tudnillik: — a' kik nemes törzsökökből vettek származásokat, magokat hivatslos foglalatosságaik által érdemesítették, tisztá belátással 's szabad lelkűséggel birnak — kik a' thronus' szentségének megtartatásában éppen oly vigyázók, mint a' kajbák' bátorságának megőrzésében — kik a' magok Kerületjeiknek és Sorsosaiknak ohajtásait 's szükségeiket jól esmerik, de azonban még is szabadok attól a' veszedelmes lélektől, melly az egésznek javától eltávozik — kiknek elméjeket és sziveket által járta annak a' felséges hivattatásnak meggondolása, hogy néknek a' Haza' legfontosabb ügyeiben az Országlószék' igaz és minden előítélettől szabad segédjeinek kell lenniük — és végezetre, a' kiknek lelkicsmértesen azon munkalódás' hatá-

rai között kell tartani magokat, mellyeket a' Constitutzió elejikke szabott."

„En, ezen rajzolat szerént, a' Rendeknek öszszegyülésében találtam fel a' thronus' támosz-oszlopát 's a' nemzet' boldogságát.

„Már most, Bavariai Rendek! rajtatok áll, hogy ezen rajzolatot felelevenítve állítsátok világ' elejébe — de el ne felejtkeztek arról, hogy a' gyenge plántáknak kifejtődzésekre, 's arra, hogy erős fálká lehessenek 's gyümölcstöt teremhessenek, gondviselés és idő kívánaták.

„Uraim! megparantsoltam Ministe-reimnek, hogy Országom' belső állapotját, a' Státus' gazdagságának környúlál-lásait, 's a' törvényhozás' határai köz-zül némely sürgetőbb tárgyaknak elő-adását, terjeszszék Uraságtok' elejébe.

„Mindenekben állhatatos iparkodást fognak szemlélni uraságtok az Egész' ja-vára való közönséges, célhozközelgetés-re, 's azt a' tsalhatatlan és megmáso-lhatatlan principiumot találni mindenütt, a' melly szerént a' földmivelésnek, ke-reszményi szorgalmatoskodásnak, keres-kedésnek, a' lelkiesmeretnek, 's a' véle-kedéseknek telyes szabadság engedtetik arra, hogy mozoghassanak 's egészszen kifejtődzhessenek, a' mennyiben ez a' kifejtődés egygyen egygyen mindenek-nek jusaikkal 's az Egésznek céljával fenn-állhat.

„Uraságtoknak már volt alkalmatossá-ga a' Közönségek' felelevenedésének hasznait, az új Magistratusok tehetőségének tüzezen folyó munkáikban 's azon jó lel-kesületben megesmerni, melly a' Ren-dek' gyűlése' tagjainak választatásában magát kiműtatta.

„Az Urak meglegedéssel fognak a' belső igazgatás resultatumainál tartózkodni, 's meg fogják esmerni azon szent célzásokat, mellyek engemet azon ipar-kodásaimban vezérlettek, hogy a' keresz-

tyéni állandó rendet helyre állithassam 's a' keresztyén Hit' sorsosainak, az ő vallásokra 's egyházi tulajdonaikra nézve való egyenlő oltalmaztatás által, telyes meglegedést szerezhessek.

„Nemes önn' érzéssel megvallhatom azt, hogy schol se' fog sem a' félcemes-kedésre valamelly igasságos indító ok, sem a' gyanakodásra valamelly ellensé-geskedési élesztő tárgy, az Uraságtok' szemei elejikke akadni. Az Urak az Or-szág' állapotját minden tekintetben meg-nyugtatónak fogják találni. Ha azon rend-kívül való erőlködésnek következesei, mellyeket nagyon veszedelmes esztendök-nek hoszsú sorai parantsolvá kívántak, még éreztethetnek is, ha a' Státuson még nagy, de esztendőről esztendőre kevese-dő terhek fekszenek is: tsakugyan még is reménlem én, hogy a' mi egygyesített iparkodásunk véghez fogja azt vinni, hogy a' Státus' gazdalkodásában való in-gadozallan mérséklés-tartásnak segedel-mével meg fogjuk mi az én Státusomnak sok derék katonáinknak liontott vére ál-tal szerzett rangját méltóságosan őrizni, 's minden egyenességgel tett kötelezesé-inket hűséggel telyesíteni fogjuk.

„Tulajdon hasznaik kívánják Ura-ságtoktól, hogy a' Státus' hitelének fenn-tartatásán való iparkodásban különösen részesüljenek.

„Eszszerént már most terjedjen ki hathatósan reánk az égnek azon áldása, a' mellyekért tegnap' könyörgöttünk, hogy így ez a' gyűlés a' jövendőbeli gyűlésck' hazaszeretetének 's egygyességének egy fénycs előre való ábrázolatja lehessen, és hogy én magamat 's utánnamkövetkező-jimet szerentséseknék tarthassam azért, hogy a' Bavariai Státust a' Rendek' gyű-lésén fundált Constitutzió által megerős-ítettem."

Frantzia Ország.

A' Hertzeg Richelieu' Nemzeti megjutalmaztatására nézve nevezetes ve-

tekedések fordultak elő a' Követek kamarájában. Báró *Salis* azt mondotta, hogy ő jónak nem találhatja se azt, hogy ezen jutalmat a' Kiralynak költségül rendelt uradalmakból, sem a' Státus' egyéb jözságaiból adják, azért, mert az utolsónak maga ellene mondott Hertzeg *Richelieu*; az első pedig ellenkezik a' Constitúzióval, melyben meg van határozatra, hogy a' Kiralynak rendeltetett jövedelmet megváltoztatni ne lehessen. Osztán ő nem is tartja azt az érdemet, mellyért ez a' megjutalmaztatás kívántatik, oly nagynak. A' Frantzia vidékeknek az idegen seregek által való elfoglalvartatása terhesebb volt inkább, mint megalatsonyító. Tíz népeknek kellett magokat öszszetsatolni, hogy azt tehessék, a' mit a' Frantzia nép, egyedül, és sokszor tett. H. *Richelieu* maga is szemrehányásra méltónak tartotta a' 20-dik Novemberi Kötést, 's későbbre így kiáltott-fel: Lehetséges-é az, hogy Hertzeg *Richelieu* a' maga nevét egy ily Kötés alá írhatta! Az ő *Aachenben* szerzett érdeme közös volt a' mi több Ministereiinkel: tehát az egész Ministerium oiy érdemes volna a' jutalomra, mint ő. Úgy de ez a' Ministerium már nintsen; magát alkalmatlannak nyilatkoztatta, vagy más ötöt annak nyilatkoztatta, a' jelenlévő környülállások között való kormányozásra. Osztán a' jelenlévő időnek nem is hivatattása az, hogy a' mai időbéli Ministerekre nézve a' jövendő világ' kötelességét tegye. Én hiszem (ezek mind a' Báró *Salis'* szavai) hogy H. *Richelieu* maga is kedvesebben venné, ha ezen jutalom jözságnak árra, a' megkárosított Departamentek' sagedelmére fordítottan."

Cornet Incourt: — „Én, úgy mond, nagyon tsudálatosnak tartom, hogy annak a' Ministernek nemzeti megjutalmaztatást akarnak voksolni, a' kinck ministeriuma újabb ministeriumnak kéntelentetett helyt adni, azért, mint maga a' Monitör is kifejezi, hogy Frantziaország

nagy szerentsétlenségektől megőriztethessék, és hogy a' Király és nép közt való elváloszthatailan egygyesség fennállhassék 's a' többi. Ha hát a' Hertzeg a' ministeriumban megmaradott volna, szerentsétleh időket ért volna Fr.ország; részrehajlás ütött volna ki a' nép és Király között. Hogyan lehet tehát a' Király' nevében nemzeti jutalmat jóvallani egy Ministernek, kinck kilépése ily nagy szerentsétlenségektől mentette-meg Fr.országot. A' régiek is felezifrázták a' magok áldozatra való barmaikat, de akkor ám, mikor már le akarták ölni. Ha mostani Ministereiinket hasonló szerentsétlenség érné, én valóban áldanám az ő megbukássokat, de szerentsétlenségeiket soha nem nagyobbitanám azon tsufolódás által, hogy nemzeti jutalmat jóvalljak nekik. (A' többi következik).

Volt *Champ-d'Asyle* — *Marengó*.

Vége van ezen plánta népnek, de tsak Texasban, mert tsak más, bátorságosabb helyre tétetett által. Változása úgy történt, hogy *Texas*hoz, mint *Louisiana* részéhez, a' Spanyolok is az Északi Amerikai Szabad Státusok is just tartván, most oly ajánlást tettek az első az utolsóknak, hogy ők lemondanak Texasról, de úgy, ha ezek véghez viszik, hogy a' Frantziák elmennek Texasból; melyhez-képpest a' Szabad Státusok' Országlószéke elhivta onnét a' Frantziákat, 's *Alabama*ban rendelt nekik oly nagy földet, a' hol oly szélesen kiterjeszkedhetnek, hogy idővel egy szabad Státust formálván, az Egygyesült Státusok' Szövetségébe beálhassanak. A' neve ezen Státusnak *Marengó*, az ő fő várossoké *Aigleville* (Sasvárosa) leszén. Ennek utzáji a' Frantzia seregek győzedelmeiknek helyeiről kapnak nevezeteket, mint p. ó. *Jéna' utzája*, *Lodi utzája*. Ide seregek lenek már most minden felől a' Frantziák. Az ő ügyek' folytatója *Washington*ban *Gen. Lefebvre Desnouettes*.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

Mint kevéssel ez előtt a' Budai Aszszonyi Egyesület a' Redutt szálában Budán, úgy tegnap a' Pesti A. E. a' Haker palotában bált adott, hogy annak tisztajövedelmével öregbítse a' Szegények' fundusát. A' mi időnknek charactere, melly minden czélt mellékes okoldial támogat, mind a' kettőben szembetűnő volt; mert amott a' közönséges mulatságon kívül még Lotteria-játék is tartatott a' Bemenetel Billéteknek számaival: itt pedig 25 nemes párok pompás bemenetelt tartottak, 's mindenik a' nevezetesebb theátrumi darabokból egy fő személyt ábrázolt. Minthogy ezen characterekhez különös öltözetek kívántattak, méltó tisztelettel kell hálálni a' Pesti Fő Rendeknek nagy lelkűségét, hogy azon characterekhez képest önnön költségeken a' drága öltözeteket megkésztették, 's a' Publicumot fényes jelenésekkel egészen meglepték. A' néző Nemesség és Polgárság is olly számosan jelent meg, a' mint tsak a' hely megengedte, és megbizonyította, hogy a' jólévő Aszszonyi Egygyesületnek huzgó serkentése nála soha sem marad

foganatlan. A' Budai bálnak jövedelme mintegy 2000 forintra, a' Pesti balé pedig 3000-nél többre ment. —

A' Pozsonyi Tudomány Kerületben 1 Academia, és 21 Gymnasium vagyon, mellyekben a' Tanulók száma az idén 5005-re megyen; nevezet szerént a' Pozsonyi Acemiában 285; a' Pesti Gymnasiumban: 763; Pozsonyiban 580; Budaiiban: 451.

Gróf Csáky Emánuel ő Excellentiája, mint Ns. Szepes Vármegyének Fő Ispánnya, azon Nem. Vármegyének Tabla-Bíróivá nevezte: T. T. Ujfalusi Ferentz, Lányi Pál, Berzeviczy Ferentz, Görgey Márton, Kolatskovsky Gergely, Fábriczky Sámuel, Vida Imre, Koczok Józef, Schneider János Urakat; nem különben Veleczky János Urat Chyurgia Doctorát, és Rummy Károly György Urat a' Karloviczai Gymnasium Directorát. —

A' Prágai Gazdaságbeli Társaság Liebbald Julius Tamás Urat, a' Philosophia és Orvosi Tudomány Doctorát, és most az Óvári Gazdaságbeli Intézetnek egyik Professorát Levelező Tagjává nevezte.

Bétsbe érkeztek: Febr. 5-dikén, Hertzeg Kaunitz, Cs. K. Követ Romában, ugyan onnét; Gr. Kinszky Cs. K. Kamarás Csehországból; Podlusányi Antal Cs. K. Ober-Lajtnant Pestről; 6-dikén, Gr. Zichy Brünnből; Oberster Ujházy Posonyból; 7-dikén, Gr. Battyáni Ernestné, Báro Jeszernák, mind kettő Posonyból;

Elutaztak: 6-dikén, Gr. Buttlerné; Gr. Stahrenberg Károly, mind kettő Posonyba; 7-dikén Báro Lederer Cs. K. F. M. Lajt. Vicenzába; Gr. Alberti Cs. K. Oberster és Gav. Re. Cs. K. Oberstl. mind kettő Magyar-Országra; 8-dikén Gr. Csáky Bruno Cs. K. Kamarás Pestre.

Száz forint huszas pénzért adtak Váltó czédulában: —
Febr. 9-dikén 254 $\frac{1}{4}$ — 10-dikén 254 $\frac{3}{4}$ — 11-dikén 255 $\frac{1}{2}$ — forintot.